

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
TEŞEKKÜR.....	9
İÇİNDEKİLER.....	11
I. Temel Kavramlar	25
1. İşçi kimdir?	25
2. İşveren kimdir?.....	26
3. Alt işveren kimdir?	26
II. Belirli - Belirsiz Süreli İş Sözleşmeleri	29
1. İş sözleşmesinin belirli veya belirsiz süreli olması ne demek?.....	29
2. Neden belirli süreli sözleşme yapılır?.....	29
3. Belirli süreli sözleşmede süre sınırı var mıdır?	30
4. Sürenin belirlenebilir olması ne demek?.....	31
5. Her iş için belirli süreli sözleşme yapılabilir mi?	32
6. Peş peşe belirli süreli sözleşme yapılabilir mi?.....	32
7. Belirli süreli sözleşmelerde deneme süresi konulabilir mi?.....	33
8. İşveren sözleşmeyi süresinden önce feshederse ne olur?	33

9. İşçi sözleşmeyi süresinden önce feshederse ne olur?	35
10. Belirli süreli sözleşmelerde erken fesih durumunda ceza ödenmesine karar verilebilir mi?	35
11. Belirli süreli sözleşmelerde işçi kıdem tazminatına hak kazanabilir mi?	36
12. Belirli süreli sözleşmelerde işçi ihbar tazminatına hak kazanabilir mi?	36
13. Belirli süreli sözleşme ile çalışan işçilerin yıllık izin hakkı var mıdır?	37
14. İş sözleşmeleri yazılı olmak zorunda mıdır?.....	37
15. Belirsiz süreli sözleşme nedir?	38
16. İşçi için hangi sözleşme türü daha lehedir?	38
III. Deneme Süresi	39
1. Deneme süresi nedir?.....	39
2. Deneme süresi zorunlu mudur?	39
3. Deneme süresi en fazla ne kadar olabilir?	39
4. Deneme süresindeki işçinin statüsü nedir?	40
5. Deneme süresinde sigorta yapılır mı?	40
6. Deneme süresinde maaş ödenir mi?	41
7. Deneme süresi kıdem tazminatı süresine dahil midir?	41
8. Her iş ve işçi için deneme süresi konulabilir mi?	42
9. Deneme süresi boyunca stajyer olarak mı kabul ediliyorum?.....	43

IV. İş Sözleşmesinin Feshi	45
1. İş sözleşmeleri ancak fesihle mi sona erer?	45
2. İş sözleşmesi anlaşarak nasıl sona erer?	45
3. İşçi ölürse ne olur?	46
4. İşveren ölürse ne olur?.....	46
A. İşveren Açısından İş Sözleşmesinin Feshi.....	47
1. İşveren iş sözleşmesini nasıl feshedebilir?	47
2. Hangi işçiler iş güvencesi kapsamındadır?	49
3. İş güvencesi kapsamında olmayan işçinin sözleşmesi nasıl feshedilir?	49
4. İş güvencesi kapsamında olan işçinin sözleşmesi nasıl feshedilir?	50
5. Hangi nedenler geçerli nedendir?	51
6. Derhal fesih nedenleri nelerdir?	51
7. Sağlık nedenleri ile fesih nedir?.....	52
8. Hamilelik ve hastalık nedeni ile fesih nedir?	53
9. Zorlayıcı sebeplerle fesih nedir?.....	54
10. İşçinin gözüaltına alınması nedeni ile fesih nedir?	55
11. İşverenin haklı nedenle (tazminatsız) fesih nedenleri nelerdir?.....	55
12. İşçinin işvereni yanıltması nedeni ile fesih nedir?	57
13. İşçinin, şeref ve namusa yönelik sözleri veya davranışları nedeni ile fesih nedir?	58
14. İşçinin satışması nedeni ile fesih nedir?	59
15. İşçinin diğer işçilere tacizde bulunması nedeni ile fesih nedir?.....	59

16. İşçinin işe sarhoş gelmesi yahut uyuşturucu kullanması nedeni ile fesih nedir?	60
17. İşçinin güven ilişkisine aykırı davranışı nedeni ile fesih nedir?	61
18. İşçinin iş yerinde suç işlemesi nedeni ile fesih nedir?	62
19. İşçinin devamsızlığı nedeni ile fesih nedir?	62
20. İşçinin görevini yerine getirmemesi nedeni ile fesih nedir?	64
21. İşçinin iş güvenliğini tehlikeye düşürmesi nedeni ile fesih nedir?	64
22. İşçinin işverenin malına zarar vermesi nedeni ile fesih nasıl olur?	65
23. İşveren haklı fesih hakkını ne kadar zamanda kullanabilir?	66
B. İşçi Açısından İş Sözleşmesinin Feshi	67
1. İşçinin fesih hakkı nasıldır?	67
2. İşin işçi için tehlikeli olması nedeni ile fesih nasıl olur?	68
3. İşverenin yahut diğer işçilerin hastalığa tutulması nedeni ile fesih nasıl olur?	69
4. İşverenin işçiyi yanıltması nedeni ile fesih nasıl olur?	70
5. İşverenin, işçinin veya aile üyelerinin şeref ve namusuna dokunacak sözleri yahut davranışları nedeni ile fesih nasıl olur?	71
6. İşverenin işçiyi taciz etmesi nedeni ile fesih nasıl olur?	71

7. İşverenin işçiye sataşması nedeni ile fesih nasıl olur?	72
8. İşverenin işçiyi kanuna aykırı davranışa sürüklemesi nedeni ile fesih nasıl olur?	72
9. İşverenin işçiye yahut aile üyelerine karşı suç işlemesi nedeni ile fesih nasıl olur?	73
10. İşverenin, cinsel tacize uğrayan işçi için gerekli önlemleri almaması nedeni ile fesih nasıl olur?	73
11. İşverenin, işçinin ücretini ödememesi nedeni ile fesih nasıl olur?	74
12. İşverenin çalışma şartlarına uymaması nedeni ile fesih nasıl olur?	75
13. İş yerinin (deprem, sel, hastalık vs. nedeni ile) kapanması halinde fesih nasıl olur?	77
14. Psikolojik şiddeti (mobbing) nedeni ile fesih nasıl olur?	78
15. İşçi haklı fesih hakkını ne kadar zamanda kullanabilir?	79
V. Kıdem Tazminatı	81
1. Kıdem tazminatı nedir?	81
2. Kıdem tazminatına hak kazanmak için ne kadar çalışmak gerekir?	82
3. Kıdem tazminatı nasıl hesaplanır?	82
4. Artık çalışma yılı hesaba dahil edilir mi?	84
5. Kıdem tazminatı tavanı nedir?	84
6. Kıdem tazminatı alan işçi aynı iş yerinde tekrar çalışmaya başlarsa ne olur?	85

7. İşçi çalışırken kıdem tazminatı alırsa ne olur?	86
8. Kimler kıdem tazminatı alabilir?	87
9. Evlilik nedeni ile işten ayrılma nasıl olur?	88
10. Askerlik nedeni ile işten ayrılma nasıl olur?.....	90
11. Emeklilik nedeni ile işten ayrılma nasıl olur?.....	91
12. Ölüm halinde kıdem tazminatının durumu ne olur? ..	92
13. Belirli süreli sözleşme ile çalışanların durumu nedir?	93
VI. İhbar Tazminatı ve Yeni İş Arama İzni.....	95
1. İhbar süresi nedir?	95
2. İhbar süresi ne kadardır?	95
3. Sürelere uyulmazsa ne olur?	96
4. Haklı nedenle fesihte de ihbar süresine uyulmalı mıdır?.....	97
5. Haklı nedene dayanarak istifa eden işçi ihbar tazminatı alabilir mi?	97
6. Askere gideceği için istifa eden işçinin ihbar sürelerine uyması gerekir mi?	98
7. İşten çıkarıldıktan hemen sonra yeni iş bulan işçi ihbar tazminatı alabilir mi?	98
8. Belirli süreli sözleşme ile çalışanlar da ihbar tazminatı alabilir mi?	98
9. Yeni iş arama izni nedir?	99
10. İşveren yeni iş arama izni vermek zorunda mıdır?	99
11. İş arama iznini günün hangi saatinde kullanabilirim? Bölüp birleştirebilir miyim?	100

12. Yeni iş aramayan yahut zaten bulmuş olan işçinin iş arama izni sona erer mi?.....	101
13. İstifa eden işçiye de yeni iş arama izni verilir mi?	101
VII. Kötü Niyet Tazminatı.....	103
1. Kötü niyet tazminatı nedir?.....	103
2. Kötü niyetle fesih nedir?	103
3. İstifa eden işçi kötü niyet tazminatı alabilir mi?	104
4. İş güvencesine tabi işçi kötü niyet tazminatı alabilir mi?	105
5. Kötü niyet tazminatı ne kadardır?.....	105
VIII. Cezai Şart ve Eğitim Giderleri.....	107
1. Cezai şart nedir?	107
2. Cezai şart sözleşmede mi yazar?	107
3. Cezai şartın karşılıklı olması ne demek?	107
4. Ceza miktarının farklı olması cezai şartı iptal eder mi?	108
5. Ceza miktarı önceden belli olmak zorunda mıdır? ...	109
6. Ceza miktarı döviz cinsinden belirlenebilir mi?.....	110
7. Ceza miktarının bir sınırı yok mudur?	110
8. Cezai şart için bir süre sınırı olmak zorunda mıdır?..	111
9. Çalışmam gereken sürenin bitmesine çok az kaldı, istifa edersem cezanın tamamını mı öderim?	112
10. İşverenim aldığım eğitim sonrası belirli bir süre çalışma zorunluluğu getiren ceza koşulu sözleşmesi imzalandı. Bu koşul karşılıklı olmadığına göre geçersiz midir?	112

11. İşverenim benden eğitim giderlerini talep edebilir mi?	113
12. Eğitim giderlerinin iadesinde takdiri indirim yapılabilir mi?	114
13. Her türlü eğitimin giderleri talep edilebilir mi?	115
14. Eğitimden sonra çalışılması gereken süre ne kadardır?	115
15. Eğitim ücretine neler dahildir?	116
16. İşten ayrıldıktan sonra işverene rakip olmam halinde ceza ödeyeceğime ilişkin sözleşme imzaladım. Geçerliliği nedir?	116
IX. Rekabet Yasağı	117
1. İşveren ile rekabet etmek ne demektir?	117
2. Aynı anda iki işte çalışsam rekabet etmiş mi olurum?	117
3. İş ilişkisi bitince rekabet yasağı da biter mi?	118
4. Her iş ve işçi için rekabet yasağı var mıdır?	119
5. Rekabet yasağı sözleşmesi nedir?	120
6. Rekabet yasağının yer yönünden sınırı var mıdır?	120
7. Rekabet yasağının iş türü yönünden sınırı var mıdır?	121
8. Rekabet yasağının zaman yönünden sınırı var mıdır?	121
9. Rekabet yasağına ek olarak ceza koşulu konulabilir mi?	122
10. İşveren rekabet yasağına aykırı durumun ortadan kaldırılmasını isteyebilir mi?	123

11. Bu sınırlara uymayan anlaşmalar hafifletilebilir mi?	123
12. Rekabet yasağı ne zaman sona erer?	124
X. Fazla Mesai	125
1. Fazla mesai nedir?	125
2. Olağan çalışma süresi nedir? Ne kadardır?	125
3. 45 saate neler dahildir?	125
4. Öğle araları çalışma süresine dahil midir?	127
5. 45 saat çalışmak zorunlu mudur?	128
6. Çalışma süresi 45 saatin altında olan iş yerlerinde fazla mesai nasıl olur?	128
7. 45 saatlik çalışma her güne eşit mi bölünmelidir? ...	129
8. 11 saatten fazla çalışma yasağı nedir?	130
9. Denkleştirme uygulaması nedir?	131
10. Fazla mesainin bir sınırı yok mu?	132
11. Fazla mesai ücreti almıyorum, bu yasal mı?	133
12. Fazla çalışma yapmak zorunda mıyım?	135
13. Kendi kararım ile fazla çalışırsam zamlı ücret alır mıyım?	136
14. Telafi çalışması nedir?	136
15. Üst düzey yöneticiler fazla çalışma ücreti alabilir mi?	137
16. Fazla çalışma ücreti ne kadardır?	138
17. Fazla mesai ücreti verilmeyip izin kullanılıyor. Bu yasal mı?	139

18. Fazla çalışma ücretini ne zaman talep edebilirim?
Zamanaşımı ne kadardır? 139

XI. Hafta Sonu - Bayramlar - Tatiller 141

1. Hafta sonu tatili zorunlu mudur?.....141
2. Hafta tatili ne şekilde düzenlenmiştir?141
3. Hafta tatili bölünerek kullanılabilir mi?141
4. Hafta tatilinde çalışmaya zorlanmak işçi için fesih sebebi midir?142
5. Hafta tatili ücreti nasıl hesaplanır?142
6. Bayram ve tatil günleri hangi günlerdir?143
7. Bu bayram ve tatil günlerinde çalışma yapılır mı?144
8. Bu günlerde çalışılırsa ücret ne şekilde ödenir?144
9. Bu ücretlere ilişkin zamanaşımı süresi nedir?.....145

XII. Ücretli İzinler ve Yıllık İzin 147

1. Ücretli - ücretsiz izin farkı nedir?147
2. Yıllık ücretli izin nedir?147
3. Yıllık iznimde hafta sonuna gelen günlerin durumu nedir?148
4. İlk yılda gelecek yılın izninden kullanamaz mıyım?149
5. İzinlerimi biriktirebilir miyim? Kullanmadığım izinlerim yanar mı?150
6. İşveren izin vermek yerine para verebilir mi?.....150
7. Yıllık izne çıkmadan avans alabilir miyim?150
8. Yıllık izne ek yol izni nedir?151

9. İzin süresinde hastalandım, bu günleri iznime ekleyebilir miyim?	151
10. Yıllık iznimi bölerek kullanabilir miyim?	152
11. Yıllık iznimi dilediğim zamanda kullanabilir miyim?.....	152
12. Diğer ücretli izin türleri nelerdir?	153
XIII. İş Güvencesi	155
1. İş güvencesi nedir?	155
2. Kimler iş güvencesinden faydalanır?	155
3. Altı aylık kıdem nasıl hesaplanır?	156
4. Otuz işçi hesabına hangi işçiler dahildir?.....	157
5. İşveren vekili ne demektir? Hangi işveren vekilleri iş güvencesinden faydalanamaz?	157
6. İş güvencesi kapsamındaki işçinin sözleşmesi nasıl feshedilir?	158
7. İşçinin savunmasının alınması zorunlu mudur?	159
8. İşçinin yetersizliğinden kaynaklanan geçerli fesih nedenleri nelerdir?	160
9. İşçinin davranışlarından kaynaklanan geçerli fesih nedenleri nelerdir?	163
10. İşletmeden kaynaklanan geçerli nedenler nelerdir?	165
11. İş şartlarındaki değişikliği kabul etmemek geçerli neden midir?	167
12. İş güvencesine tabi olup sözleşmesi geçerli neden olmadan feshedilen işçi ne yapmalıdır?	168
13. İşe iade davası nedir?	168

14. İşçinin açtığı işe iade davası kabul edilirse ne olur?..169
15. İşçi ne kadar sürede işverene başvurmalıdır?
Süreyi kaçırırsa ne olur?.....170
16. İşveren işçiyi ne kadar sürede işe başlatmak
zorundadır? İşe başlatmak için hangi koşulları
öne sürebilir?170
17. İşveren yasal zorunluluğa rağmen işe
başlatmazsa ne olur?171
18. İşe iade edilen işçi aldığı kıdem tazminatını iade
eder mi?.....171
19. İşçi bu sırada başka bir iş yerinde çalışabilir mi?172
20. İşçinin açtığı işe iade davası reddedilirse ne olur?173

XIV. Hamile İşçilerin Hakları 175

1. Hamile olduğumu işverene bildirmeli miyim?175
2. Hamilelik döneminde düzenli olarak kontrole
gitmem gerekiyor. Bunun için izin alabilir miyim?....175
3. Ne sıklıkla kontrole gidebilirim?176
4. Kaçınıcı kontrolden itibaren ücret kesintisi yapılır?...176
5. Hamileyken çalışma şartlarımda değişiklik
olur mu?.....176
6. Doktorum ağır işlerde çalışmamam gerektiğini
söyledi. İşveren bunu dikkate almalı mı?.....177
7. Doğum iznim ne zaman başlar?.....177
8. Erken doğum yaptım, doğum öncesi izinlerim
ne olacak?178
9. Doğum iznim ne zaman biter?178

10. Doğumdan önce en fazla ne zamana kadar çalışabilirim?.....	179
11. Doğum iznimde maaş almaya devam edecek miyim?.....	180
12. Doğum iznimi uzatmam mümkün mü?	180
13. Doğumdan sonra yarı zamanlı çalışmam mümkün mü?	180
14. Bu süreler sağlık nedenleri ile artırılabilir mi?.....	181
15. Süt izni nedir?.....	181
16. Süt izni kullanılırken maaş kesintisi yapılır mı?	182
17. Süt izinlerimi birleştirerek kullanabilir miyim?.....	182
18. Süt iznimden vazgeçip bu sürelerde ek ücret alabilir miyim?.....	183
19. Doğum yaptığımda tazminatımı alarak istifa edebilir miyim?.....	183
20. Babaların izni yok mu?	183
XV. Arabuluculuk Süreci	185
1. Arabulucu kimdir?	185
2. Arabulucuya başvurmak zorunda mıyım?	185
3. Arabulucuyu nasıl seçeceğim?	185
4. Arabuluculuk görüşmesi nasıl olur?	186
5. Son kararı arabulucu mu verir?	186
6. Görüşmeye avukatım ile katılabilir miyim?	186
7. Görüşmeye katılmazsam ne olur?	187
8. Arabuluculuk süreci ne kadar sürer?.....	187
9. Arabulucu ücretini kim öder?.....	187

10. Arabuluculuk sürecindeki sözlerim davada aleyhime kullanılır mı?.....	188
11. Arabulucuda anlaşamazsak ne olur?	189
12. Arabulucuda anlaşırsak ne olur?.....	189
XVI. Diğer Sorular	191
A. İş Davaları Hakkında Sorular.....	191
1. Davalarımı avukatla takip etmek zorunda mıyım? ...	191
2. Davayı nerede açmam gerekir?	191
3. Davalar ne kadar sürer?.....	192
4. Avukatlık ücreti ne kadardır?.....	193
5. Davayı kazanırsak avukatlık ücretini karşı taraf mı öder?	193
B. Sendikal Haklar Hakkında Sorular	194
1. Sendikaya nasıl üye olurum?	194
2. Sendikaya üye olduğumu işveren öğrenir mi?	194
3. Sendika üyeliğimi sonlandırabilir miyim?	194
4. Sendikaya üye olmalı mıyım?	194
5. Sendikaya üye olduğum için işten çıkarılır mıyım? ...	195